

EVA JANSEN MANENSCHIJN

ON

ALL

FOURS

Emma, een vrouw van middelbare leeftijd zit in een lege kamer van een mortuarium. Ze is gebeld met het verzoek langs te komen om het lichaam van haar overleden broer te identificeren. Emma verkeert in een shocktoestand. Ergens in de ruimte is een vrouwelijke beambte bezig nabestaanden te ondersteunen.

(Een vrouw opent haar tas, ze zoekt in haar tas. Ze vindt niet wat ze zoekt.)

Raamloos

Buitenloos

De zon komt op en we zien het niet
De zon gaat onder en we zien het niet

(Ze kijkt op, betrapt iets in het tl-licht.)

Er trekt iets zwarts door het tl

Het fladdert

Een stukje zwart

fladdert

heen en weer

Van links naar rechts

en terug

Een stukje zwart
weigert licht te vangen

...of dood te gaan

Een zwart gat
Alle levendigheid wordt er zo
naartoe getrokken

De tijdloosheid fluistert ons al toe
Met de doden mee naar binnen gegleden
De lucht staat stil

Droog

Wat een droge lucht

Kon men maar een raam openzetten
(Gaat met haar hand naar het glas water,

neemt een slok.)

Koud

(Ze houdt het glas voor haar ogen.)

Vetvlekken

Vingerafdrukken op het glas

Mevrouw, geeft u de mensen hier altijd water?

Om ze te kalmeren

Neutrale daad

Een glas water geven

Neutraal, zoals het smaakt

Neutraal terrein hier

Wat heeft daar gehangen?

Aan de muur, achter u?

Een vergeelde afdruk

Een zwart gaatje

Daar waar de spijker gezeten moet hebben

Hing daar een schilderij?

Een foto misschien

Een schilderij

Een foto

Kleur

De verbeelding

Niets aan de muur

Niets meer

Geen geluid in de verte

Gestommel, mensenstemmen

Alle beweging gestremd

Als er geen beweging is dan –

Het dode leven

Hoe lang zit ik hier al?

(Ze verroert zich niet.)

Zere benen

Verkramppt lijf

(Ze wrijft over haar polsen, ziet haar huid.)

Kleurt niet alles vreemd in dit witte licht?
Paarse aderen, blauwe doorzichtige huid

Ouder

Vloeipapier

Hoe lang zit ik hier al?

U antwoordt niet
Nu u stil blijft
begin ik vanzelf te praten

Vijf seconden
Als het hier vijf seconden stil blijft
begin ik vanzelf te praten
Vijf seconden tot het praten

Het schijnt zo te werken
Een oude interviewtruc
U blijft stil, ik praat

U hebt gevraagd of ik...

Ben ik verplicht uw vragen te beantwoorden?

Aan de andere kant van de muur

Heeft u mij naar deze ruimte gebracht?

Aan de andere kant van deze muur
één deur verder
Daar ligt het

Stil
Nog stiller

Het is er koud

Het vlees conserveren
Nee. Ik begrijp het
Zodat het vlees niet grijs wordt

Ik bedoel –

Laat het vergaan

(Ze probeert zichzelf te verklaren.)

Kent u dat verhaal van de ui?

Een man ziet een ui, raapt hem op en denkt:

van nu af aan ben ik ook een ui

Om de kern in zichzelf te vinden, pelt hij steeds een laagje van de ui af

Rokken heten de lagen

Rok voor rok pelt hij zichzelf af

Gejaagd, sneller

Steeds sneller

zijn hart kloppend in zijn keel

op jacht naar zijn kern
als een dwaze

Uitgepeld
Uitgeteld valt hij op de grond uiteen

Overal liggen rokken

Ze dansen zachtjes op de wind

Waaien dan mee

Weg is de ui. Weg is de man

Het lichaam wil vergaan
Er is geen kern, dus laat zijn lichaam vergaan
U wilt lichamen conserveren
Ik zeg: 'Mevrouw, laat 'm vergaan'
En u zegt: 'Nee, zo hoort het niet
Het lichaam mag hier niet vergaan'

Niet vergeten

Niet vergaan

En de zwaartekracht maar trekken aan het vlees

Naar beneden

Naar beneden

Richting

Zand

Stof

Of een druppel water

Mens, zand...

U zegt:

‘U straft uzelf met deze gedachten.’

Waarom zegt u dat?

Ik ben niet in de war

Het lichaam wil vergaan

Laat het vergaan

(Ze pakt het glas water, ze drinkt.)

Mevrouw, kent u dat schilderij?

Het doet denken aan...

Eerst...

Vlees

Bonkig vlees

Gekleurd vlees

Vegen bloedeloos bleek en grauw

Zwarte schaduwen en soms

Glimmend roze

waar het vlees de botten strak omspant

De ruggengraat

waar het dier in de mens zichtbaar wordt

De botten vormen het vlees

De botten vormen het vlees tot een lichaam

Iedereen is een stuk vlees

Een stuk vlees

Wij vlees, vlees

Wij potentiële karkassen

Lichamen

Laat het lichaam vergaan

Of houdt u meer van de figuratieve werken?

Smaken verschillen

Pittoresk, pastoraal

Het achterland

Een dijk, met een waterige zon

Die tussen de wilgenbomen opkomt

In de verte een boerderij

De vader heeft de kinderen een ei gebakken

De kinderen

De kinderen eten met lange tanden hun gebakken ei

De slaap nog in hun ogen

Vader, de boer, loopt zijn dampende uienland op

Moeder heeft de kinderen uitgezwaaid

Moeder klopt nu de matten

De wangen rood van het jeugdige bloed

Iedereen is gezond

Zelfs de aantrekkende wind is een welkome verrassing

Schoorstenen in de verte stoten rook uit

Koeien

Kippen

Uien

Het geluk...

Wat ziet die werkelijkheid er aanlokkelijk uit

Het is net echt

De kinderen

Het zijn de kinderen

De kinderen van de boer

(Ze pakt het glas snel op.)

Mevrouw, zou ik nog een glas water mogen?

Een glas water geven

Neutrale daad

Een glas water gaat geen verbintenis aan

Ik heb niets nodig van hier

De kinderen

De kinderen

Kinderen, waarom dat woord?

Ik dwaal af

Kunt u mij vertellen hoe lang ik hier al zit

Waarom schijnt het licht hier zo fel?

Veertien

Veertien en een half,

Fietsend, schommelend

De zon komt op

Ze flikkert fel tussen de bladeren van de bomenrij door...
prikt in haar ogen

Daar fietst hij
Naast Emma

Emma...

Hij zingt...

(Zingt) O Emma...
Kieper toch van de wereld af...

Hij haalt zijn handen
van het stuur

Stuur...

(Ze pakt haar tas. Ze zoekt in haar tas.)

‘Gaaf het?’

U zegt steeds: ‘Gaaf het?’

‘Gaaf het? Gaaf het? Gaaf het?’

Mevrouw, u kunt zich beter geen zorgen
om me maken

(Ze vindt niet waar ze naar op zoek was.)

U vraagt mij...

U hebt mij gevraagd of ik...

U vraagt maar steeds of ik hem –
En geeft mij een glas water
Een glas water gaat geen verbintenis aan
Een neutrale daad
Hoe kan ik vragen beantwoorden als wij
geen verbintenis aangaan?

U vraagt zonder iets terug te geven
zodat u zelf buiten schot blijft

(Ze drinkt van haar water.)

Ik zou graag willen gaan

(Ze verroert zich niet.)

(Ze pakt haar tas opnieuw. Ze zoekt weer in haar tas. Ze begint zachtjes een liedje te zingen, mompelend, zich er niet van bewust dat ze zingt.)

Wees toch niet zo braaf mijn schat

Volg toch eens je dro-men...

(Ze vindt een doosje aspirientjes, een haarklem en een kleurenwaaier. Ze vindt een verschrompelde kastanje, die legt ze op tafel. Ze vindt niet waar ze naar op zoek was.)

Vijf seconden

Als het hier vijf seconden stil blijft

begin ik vanzelf te praten

Vijf seconden tot het praten

U blijft stil, ik praat

Ik zeg niks

Ik zeg helemaal niks meer

(Ze zegt heel lang niks meer.)

(Ze begint het liedje te neuriën.)

O Emma...

Volg toch eens je dromen

Zo werkt het niet!

(Ze probeert heel lang niks te zeggen. Ze pakt het doosje met aspirientjes uit haar tas. Ze lost er een op in haar glas water.)

Blauw

Blauw

Koningsblauw

Blauw als –

Blauw als –

Uw broche

Ineens via het tl weerkaatst uw broche
het licht

Een mooie broche

De enige kleur hier

Koningsblauw

Zoals die zomerochtenden
Steeds helderder voor de geest

Het is het enige beeld waar ik naar kan kijken

Mevrouw, vindt u het gepast?
Een broche dragen op uw uniform?

Die zomerochtenden
Vanuit de keuken

Emma's broer zit in het raamkozijn
O Emma –

Wat wil Emma?
Waar kijkt ze naar?

(Ze knijpt haar ogen dicht, probeert de stem te negeren.)

Een jonge ochtend

Kleurloze zon warmt de aarde op,

dampend kleiland

Ramen beslagen. Hij zit in de vensterbank

Hij staart naar zijn vaders rug ver op het land

Emma zit aan de keukentafel

Ik zie niets!

Ze kijkt naar hem in het raamkozijn

Ademhaling vibreert

Zijn mouw opgestroopt, glimmende

haartjes... goud

Vruchtbaar... agressief...

Nek licht gebogen

De ruggenwerveltjes verschijnen, gewelddadig,
aan de oppervlakte van zijn ruggenvlees
Gespannen huid,
schokt de ademhaling door zijn lichaam

De vork in haar vuist onder de tafel.
Prikt ze de vork dieper in haar dijbeen –

(Ze opent haar ogen.)

Zo werkt het niet
Wat doen ze hierbinnen?
Conserveren
Laat het vergaan!

(Ze drinkt het water met het opgeloste aspirientje in één teug op.)
Ze willen het lichaam intact houden

Zodat ze niet hoeven te zien dat zijn lichaam wil vergaan

Net als in het museum
Niet durven kijken
Ik ben gaan kijken

Het lichaam
Het beest
achter het glas

Achter glas is een canvas strakgespannen
Een vlakke diepte
in het smetteloos wit

Men ziet zichzelf gereflecteerd in het glas
Daarachter beweegt zich–
doet zich een gewaarwording voor

Een zwarte achterwand met een groene vloer
Een gele streep geeft de horizon aan
of waar de vloer en de achterwand elkaar raken
De ruimte is beklemmend
Alsof er ook buiten het schilderij geen manier is om weg te vluchten
Beklemmend als de eindeloosheid kan zijn
Je kunt er niet aan ontsnappen

In deze eindeloosheid kruipt een wezen
Het lijkt een beest
Een kruipend kronkelend beest met een grote bek
Zijn kop is een veeg, alleen de contouren van die bek zijn zichtbaar
Kaal en bleek, als onder een steen vandaan

kruipt 't op handen en voeten door de ruimte
Schichtig, alleen...

Als een beest

Op handen en voeten als een beest

On all fours

Het beest lijkt zo geïsoleerd in het schilderij

Zo diep in zijn lichaam

Ver van de buitenwereld

Ver van de woorden

Van de mensen

Van de dingen

Ver van–

huist het beest in zichzelf

Zie het beest...

(Ze kijkt op, betrapt iets in het tl-licht.)

Er trekt iets zwarts door het tl

Ziet u dat?

Het fladdert van links naar rechts

Het fladdert

Ziet u dat?

Van links...

en weer terug

Een stukje zwart

weigert licht te vangen

of dood te gaan

Ik trek donkerte aan

Wij beesten...

Beesten

(Ze verstijft.)

De schuur

Voorovergebogen over zijn motor

Zijn verschoten rode T-shirt strak

gespannen over zijn rug

Het bijtende zweet

De stof langs zijn ruggengraat donker gekleurd

De hardwerkende mens

De stille mens

Daar verschijnt Emma in de deuropening

(Ze sluit haar ogen.)

Haar hand, haar wijsvinger richting zijn ruggengraat

Hij draait zich naar haar om

Een doffe blik

Geen blik, o Emma

Een doffe klap. Een hand langs haar wang...

(Ze kijkt met een schok op naar het tl-licht.)

U wilt het vlees conserveren

Dat vlees wil vergaan...

(Ze kijkt weer vooruit.)

Laat het vergaan!

(Ze kijkt met een schok naar het licht.
Ze hoort iets.)

Er ruist iets door het licht
Het fluistert

Alles fluistert

(Ze kijkt weer vooruit.)

Het museum, de expositie
Derde verdieping, zijvleugel
Ik ben gaan kijken

Ik hoorde mensen zeggen in het museum
als bezwering:
'Gelukkig is het niet echt.'

On all fours
Op handen en voeten als een beest
Kijken naar het geconserveerde lichaam...
Kijken naar het kruipende wezen
als naar vuur
Ze willen hun vingers er niet aan branden

Kijken ze naar het schilderij
Strakgespannen huid, rood, rafelig, vlezig
De blik er nog niet op laten rusten
Fladderen ze onrustig om het gebied heen, gejaagd nooit echt naar
durven kijken
Weg blijven
Weg blijven
Weg

Er is geleerd dat de wond imperfect is
Afstoten

Ik ben gaan kijken

Ik ben echt gaan kijken

Na mijn werk

Ik heb mijn blik erop laten rus-

(Ze breekt haar zin af. Ze kijkt naar het glas, pakt het op, brengt het glas naar haar mond, haar hand stukt. Ze brengt het glas naar beneden. Ze knijpt haar ogen dicht, alsof er licht in het glas weerkaatste. Ze kijkt naar het glas. Ze ziet zichzelf erin weerspiegeld. Ze blijft het glas omhoog houden.)

Het heeft geen zin meer zo te schreeuwen

De stem in deze kale ruimte

Deze stilte

Het is deze verschrikkelijke stilte

Vraagt u mij alstublieft niets meer

Ik heb niks nodig

Niks van hier

Ik zou graag willen gaan

Wat heb ik een droge keel

Dorst

Wil iets drinken

Ik zou willen gaan

Ik kan niet

(Ze pakt haar tas, ze laat haar tas weer los.)

Zoveel spullen verzameld

Zoveel bewaard

Herinneringen

De sleutels van de auto

Ik kan de sleutels niet vinden

U vraagt mij–

Ik kan u daar geen antwoord op geven

Ik weet niets meer

Uitrusten

Nadenken

Alles fluistert

(Ze omsluit haar oren met haar handen,
haalt haar handen weg, omsluit haar oren
weer, onderzoekt het verschil.)

Ik hoor mezelf praten

Ik kan niet veel meer hebben

Nadenken

O Emma

Emma, steeds weer haar naam

Zij droomt

Ze zucht schaamteloos

Het is zo lang geleden

Ik vergeet alles

Mevrouw, ik zou graag willen gaan

De dagen waren nog eindeloos

Emma vangt het licht

De trage logge wind verplaatst geluiden –

Geluiden
Hoe ging dat liedje?
Zong hij dat liedje niet?

O Emma,
Kieper toch van de wereld af
Kukel eens uit de bo-men...
Val toch van de wereld af

Volg toch eens je dro-men...

Als een slaapliedje
Slapend
Altijd mee gedragen

Het komt terug
Van ver weg

Nee, nee, nee
Ik hoef dat niet meer te weten

Zoveel dingen kwijtgeraakt
Zoveel dingen ontkend

Ik heb het achter me gelaten

Ik heb niks nodig

Niks van hier

(Ze bekijkt haar handen die het glas en de tas omsluiten. Ze weet niet wat ze met de spullen moet. Ze staat verstijfd. Ze knijpt haar ogen dicht.)

Onmogelijk weer naar binnen te gaan

Hem daar zo te zien liggen

Wat is daarbinnen?

Onmogelijk hem daar te zien liggen zo

Ik kan niet naar binnen

Niet door die deur

Mevrouw, het zal onmogelijk zijn

(De spullen vallen uit haar tas op de grond,
ze duikt er achteraan, op handen en voeten,
ze zoekt.)

Ik ben iets kwijt

Wat ga je met zijn spullen doen?

Zijn spullen zijn voor jou

Alles wat hij heeft achtergelaten

Ik ben mijn sleutels kwijt

Al mijn spullen

Alles wat hij achterlaat

Al zijn spullen

Zijn spullen, zijn lichaam

De spullen zijn me vreemd

Zijn spullen, zijn lichaam

Het valt niet langer te negeren

De spullen

Ze zijn me vreemd

Vreemd

Vreemd

Vreemd

Mijn spullen

Mijn sleutels

Aspirientjes

Haarklem

Al die spullen

Verschrompelde kastanje

Droog

Te lang bewaard

Mijn hoofd

Mijn hoofd
Zand
Stof
As
Droog
Mijn hoofd
Droog
Te lang bewaard

De spullen
Mijn sleutel
Mijn hoofd klopt klopt
Mijn spullen
Mijn sleutels
Mijn handen

Stop met trillen

Rimpelig

Te lang bewaard

Lakens
Jonge handen
Dekens
Vlekken
Zachte handen

Nachten
Zeeën
Seizoenen
Kussen
Kastanjes
Verschrompeld

Mijn hoofd

Mijn hoofd

Zo lang bewaard

Mijn hoofd

Er wordt gebeld
Derde verdieping, zijvleugel
Er wordt gebeld
Mijn hoofd
Een vreemde stem
Zitten
Trillen
Later liggen

Later liggen
Laat me liggen
Zwaar
Niet opstaan

Het zwart
Het zwart
Het zwart

(Volledig uitgeput, het zweet op haar voorhoofd, kijkt ze op.)
Ik schrik wakker

Totale duisternis
Hoor ik een koe loeien?
Gestommel in de kamer naast me
Zijn kamer
Ik hoor hem
Gehaast rent hij de trap af
In het donker tast ik naar kledingstukken Kleed me aan
Schoenen
In de grote laarzen van vader ren ik naar
de verlichte stal

Daar ver achterin de stal
Drie gestalten rond een koe

Vanachter de tractor kijk ik toe

Ik ril

Vader, de buurman en

mijn broer

Ik zie hem nu

Om de koe heen is het een bloedbad

Mijn broer loopt heen en weer met stro om

de bloedstroom te stelpen

Daar loopt hij

Serieus

In zijn witte hemd dat steeds roder wordt

De buurman bindt een touw om de poten

van het kalf

Vader probeert de koe in bedwang te houden

De buurman geeft mijn broer het touw

Hij trekt

De frons op zijn gezicht

De concentratie

Zijn spieren die zich aanspannen

Plotseling stopt de koe met loeien

Ze houdt zich helemaal stil

Langzaam komt het kalf naar buiten

De buurman neemt het touw over

Zie

Mijn broer

Zie hem daar staan

Stil

Vol overgave

Het kalf valt met een harde doffe klap

in het stro

Het beweegt niet

Mijn broer niet

Niemand beweegt

De koe is onrustig

Ze wil zich omdraaien

Maar het kan niet

Ze staat met het touw nog vast aan het hek

Vader houdt haar naar voren gericht

Snel sleept de buurman het dode kalf weg

Daar staat mijn broer

Geholpen bij de eerste geboorte

De boer klopt op zijn rug

‘Dat is de natuur jong.’

Hij heft zijn hoofd op

slikt iets weg en staart naar de uitgang

Hij ziet me staan

Hij ziet me staan

Zijn blik blijft op me gericht

Hij ziet me

Ik zie hem

De ochtend breekt aan
Hij opent mijn deur
Ik zit rechtop in bed
Ik weet niet eens of ik hem mooi vind

Zijn... zijn vuile witte sokken
Zijn verwassen kleine pyjamabroek
Zijn natte haar
Hij heeft gedoucht
Het haar plakt tegen zijn voorhoofd
Zijn blote lijf is bruin
Sproetjes op zijn borstkas
Zijn buik bolt zachtjes op
Hij kijkt me glazig aan

En tranen lopen geruisloos over zijn wangen

Zonder zijn blik af te wenden gaat hij op mijn bedrand zitten
De deken valt van mijn bovenlijf af
Zijn blik gaat naar beneden
Mijn borsten
Mijn beginnende borsten
Bij elke ademhaling schuren mijn tepels langs mijn hemd
Zijn hand leunt op de wreef van mijn voet
'Ik haat de natuur', zegt hij schor
Zijn adem ruikt een beetje zuur
Naar drank

Zijn warme hand op mijn enkel
Mijn scheenbeen
Mijn knie
Lichte druk
Zijn hand
kruipt
hoger
Zijn gezicht
Dichterbij
Dichterbij
Dichterbij
Zijn gezicht een veeg
Alleen vage contouren van zijn mond
Warme lippen

Als je diep in de ogen kijkt van een beest
Als je diep kijkt
dan vind je niks
Daar maakt het beest geen contact met je
Daar is het zwart
en stil

Daar raakt het ene wezen het andere wezen niet
Wezenloos
Maar elkaar voelen doe je wel
Daar waar de ogen missen
daar voelen de haren

Ook al vermijd ik de ogen
Ik voel het

Ik voel het...

Ik ben
Emma

(De vrouw drinkt haar glas water in één teug leeg.)

Ik moet zijn weggevallen

Ik moet zijn weggevallen

(Ze wrijft hard over haar benen, ziet haar lichaam.)

Helemaal ineengedoken

Zere benen

Water gemorst over mijn blouse, mijn broek

U moet lang op mij gewacht hebben
U moet erg veel geduld hebben in dit
soort zaken
Geen mens blijkt toerekeningsvatbaar
Ik had mezelf anders ingeschat

U moet het me niet aanrekenen

Hier zijn we
in de lege ruimte

Hier ben ik om uw vragen te beantwoorden

(Ze bekijkt het formulier dat ze heeft gekregen.)

U vraagt mij –
Naar mijn telefoonnummer
Naar mijn nummer op het werk
Mijn postcode, woonplaats
De datum van mijn laatste contactmoment met –

U vraagt mij –
Het laatste woonadres
Lengte
Haarkleur
De contactgegevens van de huisarts
Eventuele ziektes
Bijzondere kenmerken
Littekens
Moedervlekken

U vraagt mij of ik –

Ik zal het proberen

Ik zal het proberen

Ik zal proberen te vertellen

Opnieuw

Vanaf het begin

U vraagt mij of ik –

Ik zal het proberen

Waar begint het?

Ik ben bijna veertien
Het is het einde van een hete zomer
De lucht drijft traag voorbij,
flikkert in de verte
De kleuren van benzine
Ik ben bijna veertien,
hij moest zestien zijn geweest
Het achterland, het vlakke land
Er gebeurt niks
Ons is geleerd rond te denken, eindeloos,
in seizoenen

Ons is geleerd wat een ui is,
hoeveel winst hij opbrengt
Ons is geleerd hoeveel een koe drinkt
dat ze zoveel water drinkt als ze melk geeft
Ons is geleerd dat elk soort weer welkom is
maar alles met mate
Ik zie mijn broer
Het zweet tussen mijn dijen roept een gevoel op dat ik niet –

Waarom vertel ik u dit?

Ligt hij daar?

Is dat zijn lichaam?

Opnieuw

Vanaf het begin

We waren geen minnaars

Vanaf het begin is hij alleen maar een lichaam
op mijn zolderkamertje, een eenpersoonsbed
Hij zegt niks... routine

Ik draai me op mijn buik, hij schuift een kussen onder mijn dijen
Het duurt altijd even lang, ogen gesloten
Hij zegt niks, we kijken elkaar niet aan
Het is geen experiment, we zijn geen minnaars
En zijn gezicht, een masker, ogen strak naar het plafond gericht Hij
zingt soms, ik weet niet voor wie hij zingt
Hij zingt mijn naam, maar ik weet niet of hij voor mij zingt
Hij kijkt me nooit aan
Ik luister niet naar de tekst, ik hoor het niet, ik weet niet wat hij zingt
Ik weet alleen de geur van zijn adem, de klank van zijn nieuwe lagere
stem

Het is alsof we niet...

Het is net alsof we niet bestaan

Nee

Nee, niet alleen een lichaam

Hoeveel doden komen hier binnen?

Worden hier koel gehouden, afgelegd, aangekleed

Maar de ramen blijven dicht

Er zijn hier geen ramen, zodat ze het buiten niet kunnen zien

En u buiten niet met binnen verwart

Zodat we niet zien dat de mensen doodgaan

Ik ben weggevallen

Misschien was het niet eerlijk te zeggen dat zijn lichaam moet vergaan

Niet eerlijk weg te kijken van zijn lichaam

Zonder het waarde toe te kennen

Alles weggestopt

Waarom? Waartegen?

Het mag ramen bezitten, gezien worden

Het is mijn lied

Mijn slaaplied

Ik houd niet langer van zijn geur
Hij zit in de vensterbank en kijkt naar buiten
Het is een kleurloze ochtend
Vader is het dampende land opgelopen
Ik prik met een vork in mijn dijen

Ik fluister zijn naam, hij kijkt naar me op

Ik pak een ui en begin te pellen
Heel voorzichtig, laagje voor laagje, we wenden onze blik niet af
Elk laagje steek ik in mijn mond, ik kauw langzaam, tranen prikken in
mijn ogen

Niks blijft er over van de ui

Het volgende moment is de vensterbank leeg en staan de ramen open
Ik vind hem in de schuur, gebogen over zijn motor
Dat ik alleen zijn rug nog heb, het zweet over zijn rug, zijn zweet, zijn
rug

De laatste keer met mijn vingers over zijn ruggenwervel te gaan

Ik steek mijn vinger uit...

Hij geeft me een klap in mijn gezicht

Een broer die zijn zus een klap geeft

Hetzelfde bloed hoeft elkaar niet te herkennen

Nee

Nee

Vanaf het begin

Waar het begint

Waar het echt begint

Ik ga kijken

Het museum, de expositie

Derde verdieping, zijvleugel

Ik hoor mensen zeggen als een bezwering:

‘Gelukkig is het niet echt.’

Daar alleen aan de muur

Een witte muur

Achter glas

kijkt het wezen me aan

Ik loop op het schilderij af

in een rechte lijn

Daar is het, daar ben ik, in het glas weerspiegeld

En daar is het wezen

Paralytic child walking on all fours

On all fours

Er schiet me een liedje te binnen

Volg toch eens je dro-men

U belt

Ik neem op

U vraagt me rustig te blijven

U vraagt me even te gaan zitten

In een museum op de grond voor het schilderij

Daar begint het

Het begint bij u

U belt

Ik neem op

U vraagt me hier langs te komen

U vraagt me zijn lichaam te identificeren

U wilt dat ik hem herken

Het lichaam verhult niets

De rug, zijn rug

De moedervlek

Zijn littekens

Zijn ruggengraat loopt via zijn nek

waar het vlees en het dier samenkomen

Zijn gekromde rug

Zijn versteende gekromde rug

Ik steek mijn vinger uit...

Hij ligt daar zo stil

Hij is altijd stil

Hij heeft zich aan zichzelf onttrokken als...

Weg is de ui, weg is de man

Weg is het beest, weg is het kind

U vraagt me om hem te herkennen

U vraagt me om het formulier te tekenen

Een kras op het papier

Droog is het hier

Raamloos buitenloos

Er trekt iets zwarts door het tl

Het fluistert

De vergeelde afdruk op de wand

Het zwarte gaatje

waar de spijker moet hebben gezeten

De stoel waarop ik zit

in de ruimte tussen deze muren

Zoveel geconserveerde geheimen in deze ruimte
Mensen zijn mij voorgegaan
Fluisterend, rouwend
op handen en voeten
Het mens als beest
Wie zal ik voorgaan?

Een kamer verder neemt een oude vrouw
het kleine kind op schoot
Ze kust haar kruin
fluistert troostend in haar oor

In al die afgesloten ruimtes
Al de huilende mensen
Allemaal in het zwart
Gepast

De mensen fluisteren troostend

Hoeveel mensen sterven er op een dag in
deze stad?

Vanaf het begin

Ik herken hem

Zijn lichaam van marmer.

On all fours ging bij het Ro theater in première op 7 mei 2017 in de
Rotterdamse Schouwburg

Spel: Sylvia Poorta

Eindregie: Erik Whien

Tekstdramaturgie: Florian Hellwig

www.rotheater.nl

Eva Jansen Manenschijn (1991) is toneelschrijver en dramaturg. In 2014 studeerde ze af aan de HKU, Writing for Performance. Ze oogstte veel lof met haar afstudeermonoloog *On all fours*, waarmee ze de It's Ro Theater Playwriting award won. In 2016 herbewerkte ze deze monoloog. Ook schreef Eva voor o.a. Generale Oost, De Tekstsmederij en Lunchtheater Bellevue. Bij het Ro Theater werkt Eva als dramaturg van de familievoorstellingen van Pieter Kramer, zoals *De Zere Neus* van Bergerac, *De Gelaarsde Poes* en de nieuwe remake van *Snorro*

Toneelwerk

On all fours – 2016

Vorbij mij – 2016

Niemandslaan – 2017